

Sygn. akt VII W 675/15 Dnia 17 czerwca 2015r.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie Wydział VII Karny

w składzie:

Przewodniczący –SSR Monika Cieszkowska

Protokolant - Anna Sobańska

przy udziale oskarżyciela A. P.

po rozpoznaniu dnia 17 czerwca 2015 r.

sprawy z oskarżenia Straży Miejskiej w S.

przeciwko A. U.

synowi R. i S.

urodzonemu w dniu (...) w L.

obwinionemu o to, że:

od dnia 04 października 2014 roku do dnia 10 października 2014 roku będąc właścicielem samochodu marki V. o numerach rejestracyjnych (...) nie dopełnił ustawowego obowiązku wskazania na żądanie uprawnionemu organowi Straży Miejskiej w S., komu powierzył do kierowania lub użytkowania pojazd dnia 18 września 2014 roku o godzinie 16:47

tj. o czyn z art. 96§3 kw

I. uznaje obwinionego A. U. za winnego popełnienia zarzuconego mu czynu i za wykroczenie to na podstawie art. 96§3 kw wymierza obwinionemu karę grzywny w wysokości 400 (czterystu) złotych;

II. na podstawie art. 627 kpk w związku z art. 119 kpw, art. 118 § 1 kpw oraz art.3 ust.1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych, § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2001 roku w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia zasądza od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa koszty procesu w kwocie 140 (stu czterdziestu) złotych, na którą składają się:

- zryczałtowane wydatki postępowania w kwocie 100 (stu) złotych,
- opłata w kwocie 40 (czterdziestu) złotych.

VII W 675/15

UZASADNIENIE

A. U. jest właścicielem samochodu osobowego marki V. (...) o numerach rejestracyjnych (...).

Dowody:

- raport nr (...).2014 – k. 4 w zw. z k. 28,

- notatka służbowa – k. 6 w zw. z k. 28,
- wyjaśnienia obwinionego k. 27

Ulica (...) w S. leży w ciągu drogi krajowej nr (...). W dniu 18 września 2014 roku umiejscowiono na tej ulicy obsługiwane przez Straż Miejską w S. urządzenie M. 6F służące do samoczynnego pomiaru prędkości pojazdów, które o godzinie 16:47 zarejestrowało przejazd samochodu marki V. o numerach rejestracyjnych (...) z prędkością 60 km/h, tj. o 20 km/h wyższą niż dozwolona w miejscu pomiaru. W chwili rejestracji wykroczenia urządzenie M. 6F posiadało wystawione przez Dyrektora Okręgowego Urzędu (...) w S. świadectwo legalizacji ponownej z dnia 30 kwietnia 2014 roku, o rocznym terminie ważności.

Dowody:

- raport nr (...)2014 – k. 4 w zw. z k. 28,
- świadectwo legalizacji ponownej - k. 4v. w zw. z k. 28,
- wypis z ewidencji gruntów i budynków wraz z planem ulic – k. 5-5v. w zw. z k. 28,

Do A. U., jako właściciela pojazdu marki V., który nie prowadził wymienionego powyżej pojazdu w chwili zarejestrowania przekroczenia prędkości, w dniu 24.09.2014 roku Straż Miejska w S. przesłała korespondencję zawierającą tzw. „zestaw Z”, który to zbiór dokumentów zawierał raport wraz ze zdjęciem dowodowym, wezwanie do wskazania w terminie 7 dni, komu powierzono pojazd do kierowania lub użytkowania, pouczenie o art. 38 § 2 kpw i art. 54 § 7 kpw. A. U. osobiście odebrał wymienione dokumenty w dniu 03.10.2014 r. – jednak ani w wyznaczonym przez oskarżyciela terminie, ani po jego upływie nie ustosunkował się do przesłanej korespondencji. W związku z powyższym w dniu 18.12.2014 r. Straż Miejska w S. przesłała A. U. wezwanie do stawiennictwa w charakterze osoby, co do której istnieje uzasadniona podstawa do sporządzenia wniosku o ukaranie za czyn z art. 96 § 3 kw. Obwiniony wezwanie odebrał osobiście w dniu 22.12.2014r., nie stawił się na przesłuchanie w wyznaczonym terminie, jak również nie przesłał pisemnego wyjaśnienia.

Dowód:

- zwrotne potwierdzenie odbioru – k. 8 w zw. z k. 28,
- opis zawartości zestawu dokumentów „Z” – k. 9 w zw. z k. 28,
- wzór wezwania – k. 12 w zw. z k. 28,
- zwrotne poświadczenie odbioru – k. 11 w zw. z k. 28,
- kopia wezwania do stawiennictwa – k. 12 w zw. z k. 28
- częściowo wyjaśnienia obwinionego k. 27-28

A. U. ma 61 lat, jest żonaty, ma pełnoletnie dzieci pozostające na własnym utrzymaniu. Z zawodu obwiniony jest farmaceutą, pracuje w (...) Grupie (...), z czego osiąga dochód w wysokości 5 tysięcy złotych. A. U. nie był karany za przestępstwa, ani za wykroczenia.

Dowody:

- wyjaśnienia obwinionego – k. 27,
- informacja o wpisach w ewidencji kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego – k. 26 w zw. z k. 28,

A. U. nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu, wskazując, iż nie rozumie stawianego mu zarzutu. Obwiniony swoje stanowisko przedstawił w formie pisemnej w sprzeciwie od wyroku nakazowego oraz złożył związane wyjaśnienia na rozprawie. A. U. potwierdził, iż jest właścicielem pojazdu ujętego w zarzucie, zanegował jednak, by z faktu tego można było wywodzić jego odpowiedzialność za popełnienie wykroczenia. Wskazał, iż nie odpowiedział na kierowane do niego przez oskarżyciela pisma, korzystając z uprawnienia zawartego w art. 183 § 1 kpk, gdyż nie chciał narażać na odpowiedzialność osoby najbliższej. Obwiniony wyraził pogląd, iż zgodnie z treścią art. 128b ust. 2 i 3 Prawa o ruchu drogowym Straż Miejska może prowadzić postępowanie jedynie przeciwko kierowcom, a nadto, choć może żądać od właściciela wskazania osoby, której powierzono pojazd do kierowania lub użytkowania, to jednak nie ma uprawnień do wnioskowania o ukaranie za niedopełnienie owego obowiązku. Ponadto A. U. podniósł, iż Straż Miejska mogła skierować do Sądu wnioski o jego ukaranie jedynie w przypadku, gdyby odmówił przyjęcia mandatu, którego Straż Miejska mu nie zaproponowała.

Argumenty podniesione przez obwinionego są całkowicie chybione. A. U. nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu, jednak złożone przez niego wyjaśnienia niemal wprost zaprzeczają jego deklaracji. Obwiniony potwierdził, iż jest właścicielem pojazdu uwidocznionego na zdjęciu dowodowym z raportu, znana jest mu osoba popełniająca wykroczenie, lecz nie chce ujawnić jej tożsamości, chcąc uchronić ją przed odpowiedzialnością. W pozostałej mierze wyjaśnienia A. U. koncentrowały się na wykazaniu rzekomych uchybień w prowadzonym wobec niego postępowaniu, które jednak w ocenie Sądu nie miały miejsca. Należy podkreślić, że w świetle zgromadzonych w sprawie dowodów dokumentarnych, w tym opatrzonych podpisem obwinionego zwrotnych potwierdzeń odbioru dokumentów, nie ulega wątpliwości, iż został należycie pouczony i jako osoba wykształcona musiał zdawać sobie sprawę z ciężących na nim obowiązków. Odnosząc się do czynionych przez A. U. zarzutów natury prawnej na wstępie należy zaznaczyć, iż wbrew twierdzeniom obwinionego, Straż Miejska w S. była uprawniona do skierowania przeciwko obwinionemu wniosku o ukaranie za czyn z art. 96 § 3 kw. Kompetencje oskarżycieli publicznych w postępowaniu w sprawach o wykroczenia unormowano w art. 17 § 1 kpw, ustalając iż oskarżycielem we wszystkich sprawach o wykroczenia jest Policja, chyba że ustawa stanowi inaczej. Zgodnie z wyrażonym w § 1 zastrzeżeniem, w art. 17 § 3 kpw ustawodawca przyznaje kompetencje oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenia strażom gminnym (miejskim), lecz jedynie wówczas, gdy ujawniły wykroczenie w zakresie swojego działania, w związku z prowadzonymi czynnościami wyjaśniającymi, jak również wystąpiły z wnioskiem o ukaranie. Zakres działania straży gminnych (miejskich), o którym mowa w art. 17 § 3 kpw określono przede wszystkim w art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o strażach gminnych, gdzie do wykonywanych przez tę formację zadań zaliczono kontrolę ruchu drogowego i czuwanie nad jego porządkiem, w zakresie wskazanym w ustawie Prawo o ruchu drogowym. Nadto, w art. 12 ust. 5 cyt. ustawy o strażach gminnych stanowi się, iż strażnicy miejscy w ramach kompetencji przyznanych w art. 11, są uprawnieni do kierowania do Sądu wniosków o ukaranie w zakresie określonym w kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia. We wspomnianym przez obwinionego w sprzeciwie art. 129b ust. 2 PoRD istotnie nie przyznano Straży Miejskiej uprawnienia do prowadzenia czynności wobec właściciela pojazdu. Omawiany przepis należy jednak odczytywać w związku z art. 129b ust. 3 pkt 7, gdzie stanowi się, iż w ramach wykonywania kontroli ruchu drogowego, o której mowa w art. 129b ust. 2, Straż Miejska może żądać od właściciela pojazdu wskazania komu powierzył pojazd do kierowania lub użytkowania w oznaczonym czasie. Przepis ten stanowi dopełnienie normy zawartej w art. 78 ust. 4, która z kolei nakłada na właściciela obowiązek dostosowania się do wspomnianego żądania, jeśli wystosował je uprawniony organ. W świetle powyższego należy odnotować, iż Straż Miejska w S., w ramach przyznanych jej uprawnień (zgodnie z brzmieniem art. 129b ust. 2 pkt 1 lit. b), korzystając z urządzenia rejestrującego ujawniła fakt popełnienia przez nieustalonego kierującego wykroczenia z art. 92a kw, wobec czego podjęła czynności wyjaśniające celem ustalenia sprawcy. W ramach podjętych czynności wyjaśniających, zgodnie z treścią art. 129b ust. 3 pkt. 7 PoRD oskarżyciel zwrócił się do A. U., jako właściciela pojazdu, o wskazanie osoby, której powierzył pojazd do kierowania lub używania, któremu to żądaniu obwiniony nie uczynił zadość. Sprawilo to, iż Straż Miejska w S., prowadząc w zakresie swoich kompetencji czynności wyjaśniające (dotyczące sprawcy zarejestrowanego przekroczenia prędkości), ujawniła popełnienie wykroczenia stypizowanego w art. 96 § 3 kw i wystąpiła z wnioskiem o ukaranie jego sprawcy do Sądu. Doszło więc do kumulatywnego spełnienia trzech przesłanek zawartych w art. 17 § 3 kpw, od których zależy dopuszczalność działania straży miejskiej w charakterze oskarżyciela w sprawach o wykroczenia. Powyższy pogląd

znajduje odzwierciedlenie w podjętej w składzie siedmiu sędziów uchwale Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2014 r. w sprawie o sygnaturze I KZP 16/14, której nadano moc zasady prawnej.

Sąd nie podzielił wysnuwanych przez obwinionego zarzutów opartych na podstawie art. 97 § 1 pkt 3 kpw oraz art. 99 kpw. Należy zaznaczyć, iż postępowanie mandatowe ma charakter fakultatywny. Obwiniony zignorował przesłane dokumenty, w żaden sposób nie wyrażając woli zakończenia sprawy na drodze postępowania mandatowego. Tym samym w postępowaniu oskarżyciela brak nieprawidłowości, których usiłował dopatrzeć się A. U..

Należy również stwierdzić, iż powoływanie się na treść art. 183 § 1 kpk nie mogło odnieść pożądanego przez obwinionego skutku. W treści przywołanego przepisu wprost stanowi się, iż świadkowi przysługuje prawo do ochrony osoby najbliższej, jednakże tylko wówczas gdy odpowiedź mogłaby narazić ją na odpowiedzialność za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe. Powołanie się na powyższe uprawnienie nie jest możliwe, jeśli odpowiedź świadka prowadziłaby jedynie do poniesienia przez osobę najbliższą odpowiedzialności za wykroczenie. Niezależnie od powyższego w chwili skierowania żądania udzielenia odpowiedzi przez uprawniony organ, jakim była Straż Miejska w S., obwiniony nie występował w charakterze świadka, a jedynie w charakterze właściciela pojazdu, na którym ciążył obowiązek o charakterze administracyjnym, wynikający z Prawa o ruchu drogowym, w postaci obowiązku udzielenia odpowiedzi zgodnie ze skierowanym żądaniem.

Podsumowując, podniesione przez obwinionego zarzuty, odnośnie uprawnień Straży Miejskiej do kierowania względem właściciela żądania wskazania osoby, której powierzono pojazd od kierowania lub użytkowania, jak również odnośnie uprawnienia do występowania w roli oskarżyciela o czyn z art. 96 § 3 kw okazały się niezasadne. Mając powyższe na względzie nie można było dać wiary wyjaśnieniom A. U. w tym zakresie i nie mogły one doprowadzić do uwolnienia go od odpowiedzialności za zarzucony mu czyn. Wobec faktu, iż obwiniony powoływał się na prawo do ochrony przed odpowiedzialnością osoby najbliższej, sprawca wykroczenia uwidocznionego na zdjęciu dowodowym w raporcie musiał być mu znany.

Sąd dał wiarę wyjaśnieniom obwinionego w zakresie, w jakim potwierdził fakt własności pojazdu, otrzymania korespondencji ze Straży Miejskiej, a także co do jego sytuacji osobistej i majątkowej, gdyż w tym zakresie jego wyjaśnienia są logiczne, znajdują także potwierdzenie w zgromadzonych dowodach z dokumentów, powołanych na wstępie.

Zebrane w sprawie dowody dokumentarne Sąd uznał za w pełni autentyczne, gdyż zostały sporządzone przez uprawnione organy, w ramach przyznanych im kompetencji, a nadto są jasne i pełne. Nadto obwiniony nie wnosił żadnych zastrzeżeń co do ich treści.

Kierując się zaprezentowaną oceną dowodów Sąd uznał obwinionego winnym popełnienia zarzuconego mu czynu.

Odpowiedzialności z art. 96 § 3 kw podlega osoba, która mimo ciężącego na niej obowiązku nie wskaże na żądanie uprawnionego organu, komu powierzyła pojazd do kierowania lub użytkowania. Jak już stwierdzono podczas omawiania wyjaśnień obwinionego Straż Miejska jest organem uprawnionym do wystosowania wspomnianego żądania. Obwiniony nie zaprzeczał, iż jest właścicielem pojazdu, którym popełniono wykroczenie, a zatem zgodnie z treścią art. 78 ust. 4 PoRD ciążył na nim obowiązek udzielenia odpowiedzi na wysłane żądanie. Skoro A. U. całkowicie zignorował przesłaną mu przez Straż Miejską dokumentację, choć miał wiedzę co do tożsamości kierującego, to oczywistym jest, iż doszło do niewskazania osoby, której powierzył pojazd, a tym samym obwiniony umyślnie w sposób zawiniony wypełnił znamiona ustawowe z art. 96 § 3 kw.

Przy wymiarze kary Sąd uwzględnił stopień winy i społecznej szkodliwości czynu obwinionego, który nie jest niski, a także cele kary w zakresie prewencji indywidualnej i generalnej. Sąd wziął pod uwagę rangę naruszonego przepisu i fakt, że A. U. godził swoim zachowaniem w szeroko rozumiany porządek i bezpieczeństwo w ruchu drogowym. Odmowa wskazania przez obwinionego osoby, której powierzył on do kierowania lub używania swój pojazd w oznaczonym czasie, skutkuje bezkarnością sprawcy innego wykroczenia. Sytuacja taka jest nie do przyjęcia z punktu widzenia budowania poszanowania prawa i rozwijania społecznego przekonania o nieuchronności reakcji karnej na

popelnione wykroczenia. Stanowisko takie jest tym bardziej zasadne, iż jest to wykroczenie popełniane nagminnie, a tym samym względy prewencji generalnej sprzeciwiają się łagodnemu traktowaniu sprawców, których postawa umacnia poczucie bezkarności w innych użytkownikach ruchu drogowego i prowadzi do eskalacji zachowań godzących w porządek i bezpieczeństwo ruchu drogowego, niosąc ze sobą zagrożenie dla pozostałych uczestników ruchu drogowego. Na korzyść A. U. przemawia fakt, iż nie był on uprzednio karany za wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji, jak również prowadzenie przez niego ustabilizowanego trybu życia, które to okoliczności Sąd uznał za łagodzące przy wymiarze kary.

Mając na uwadze powyższe za adekwatną Sąd uznał karę grzywny w wysokości 400 złotych. Zdaniem Sądu tak ukształtowana kara w pełni osiągnie swoje cele zapobiegawcze i wychowawcze w stosunku do obwinionego, uwzględnia też potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Zważywszy na zagrożenie ustawowe, przewidujące możliwość wymierzenia kary grzywny do 5000 zł, kara ta nie może być uznana za surową.

W oparciu o przepisy powołane w punkcie drugim dyspozytywnej części wyroku Sąd zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa koszty procesu w kwocie 140 zł, na które złożyły się zryczałtowane wydatki postępowania oraz opłata. Rozstrzygnięcie to uzasadnia brak przesłanek wskazujących, iż obwiniony nie będzie w stanie ponieść kosztów wygenerowanych w przedmiotowej sprawie.